

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2009/65

Karar Sayısı : 2011/24

Karar Günü : 20.1.2011

R.G. Tarih-Sayı : 02.04.2011-27893

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Ankara 1. Vergi Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 18.2.1963 günlü, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun, 25.12.2003 günlü, 5035 sayılı Yasa'nın;

1- 21. maddesiyle değiştirilen 2. maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendinin,

2- 23. maddesiyle değiştirilen 5. maddesindeki (I) SAYILI TARİFE'de yer alan "arazi taşıtları " ibaresinin,

Anayasa'nın 2., 10., 11. ve 73. maddelerine aykırılığı savıyla iptali ve yürürlüğünün durdurulması istemidir.

I- OLAY

Motorlu taşıtlar vergisinin eksik ödendiği gerekçesiyle vergi dairesi müdürlüğünce ikmalen salınan verginin iptali istemiyle açılan davada, itiraz konusu kuralların Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali için başvurmuştur.

III- YASA METİNLERİ

A- İtiraz Konusu Yasa Kuralı

18.2.1963 günlü, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun;

1- 5035 sayılı Yasa'nın 21. maddesiyle değiştirilen 2. maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendi şöyledir:

' Arazi taşıtı: Karayollarında yolcu veya yük taşıyabilecek şekilde imal edilmiş olmakla beraber bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilen motorlu araçtır.'

2- 5035 sayılı Yasa'nın 23. maddesiyle değiştirilen ve iptali istenilen "arazi taşıtları " ibaresinin yer aldığı 5. maddesi şöyledir:

'Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri ile motosikletler aşağıdaki (I) sayılı tarifeye göre vergilendirilir.

(I) SAYILI TARİFE

Motor Silindir Hacmi (cm ³)	Taşıtların Yaşları İle Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)				
	1-3 yaş	4-6 yaş	7-11 yaş	12-15 yaş	16 ve yukarı yaş
1- Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri					
1300 cm ³ ve aşağısı	250.000.000	175.000.000	100.000.000	75.000.000	30.000.000
1301-1600 cm ³ 'e kadar	400.000.000	300.000.000	175.000.000	125.000.000	50.000.000
1601-1800 cm ³ 'e kadar	700.000.000	550.000.000	325.000.000	200.000.000	80.000.000
1801-2000 cm ³ 'e kadar	1.100.000.000	850.000.000	500.000.000	300.000.000	120.000.000
2001-2500 cm ³ 'e kadar	1.650.000.000	1.200.000.000	750.000.000	450.000.000	180.000.000
2501-3000 cm ³ 'e kadar	2.300.000.000	2.000.000.000	1.250.000.000	675.000.000	250.000.000
3001-3500 cm ³ 'e kadar	3.500.000.000	3.150.000.000	1.900.000.000	950.000.000	350.000.000
3501-4000 cm ³ 'e kadar	5.500.000.000	4.750.000.000	2.800.000.000	1.250.000.000	500.000.000
4001 cm ³ ve yukarısı	9.000.000.000	6.750.000.000	4.000.000.000	1.800.000.000	700.000.000
2- Motosikletler					
100-250 cm ³ 'e kadar	50.000.000	40.000.000	30.000.000	20.000.000	10.000.000
251-650 cm ³ 'e kadar	100.000.000	75.000.000	50.000.000	30.000.000	20.000.000
651-1200 cm ³ 'e kadar	250.000.000	150.000.000	75.000.000	50.000.000	30.000.000
1201 cm ³ ve yukarısı	600.000.000	400.000.000	250.000.000	200.000.000	100.000.000

(1) sayılı tarifiede yer alan otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerlerine ait vergi tutarlarının Türkiye Sigorta ve Reasürans Birliği tarafından her yılın Ocak ayında ilan edilen kasko sigortası değerlerinin % 6'sını aşması halinde, aynı yaş grubunda bulunan taşıtlara ait vergi tutarlarını, bir alt kademedeki taşıtlara isabet eden vergi tutarı olarak belirlemeye, bu oranı % 4'e kadar indirmeye ve kanuni oranına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.'

B- Dayanılan Anayasa Kuralları

Başvuru kararında Anayasa'nın 2., 10., 11. ve 73. maddelerine dayanılmıştır.

IV- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca, Haşım KILIÇ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, Mustafa YILDIRIM, A. Necmi ÖZLER, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Zehra Ayla PERKTAŞ'ın katılmalarıyla 16.9.2009 günü yapılan ilk inceleme toplantısında;

A- Öncelikle on yıllık başvuru yasağı sorunu görüşülmüştür.

Anayasa'nın 152. maddesi ile 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 28. maddesine göre, Anayasa Mahkemesi'nin işin esasına girerek verdiği ret kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı yasa hükmünün Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz.

197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun 5035 sayılı Yasa'yla değiştirilen 5. maddesine yönelik iptal başvurusu, Anayasa Mahkemesi'nin 23.6.2004 günlü, E.2004/14, K.2004/84 sayılı kararıyla, Anayasa'ya aykırı olmadığı gerekçesi ile esastan reddedilmiş ve bu karar 22.10.2005 günlü, 25974 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Anayasa Mahkemesi'nce işin esasına girilerek reddedilen kural hakkında yeni bir başvurunun yapılabilmesi için, önceki kararın Resmî Gazete'de yayımlandığı 22.10.2005 gününden başlayarak geçmesi gereken on yıllık süre henüz dolmamıştır.

Bu nedenle, 18.2.1963 günlü, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun, 25.12.2003 günlü, 5035 sayılı Yasa'nın 23. maddesiyle değiştirilen 5. maddesindeki (I) SAYILI TARİFE'de yer alan "arazi taşıtları " ibaresinin iptaline ilişkin itiraz başvurusunun, Anayasa'nın 152. ve 2949 sayılı Yasa'nın 28. maddesi gereğince REDDİNE,

B- Dosyada eksiklik bulunmadığından, 18.2.1963 günlü, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun, 25.12.2003 günlü, 5035 sayılı Yasa'nın 21. maddesiyle değiştirilen 2. maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendinin esasının incelenmesine ve yürürlüğü durdurma isteminin esas inceleme aşamasında karara bağlanmasına,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

V- ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Başvuru kararında, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nda yer alan (I) ve (II) sayılı tarifelerin karşılaştırıldığında taşıt yaşı hariç olmak üzere her iki tarifiede de araçların üretim ve kullanım amaçlarının vergilendirmede esas alınan kriterler olduğu, binek araçların silindir hacmine, ticari olarak yolcu taşıyan araçların koltuk sayısına, yük taşımaya elverişli araçların ise azami ağırlığına göre vergilendirildiği, bir motorlu taşıtın bütün tekerlerinin motordan güç alması halinde ise bu aracın sınıfının otomobil, kaptıkaçtı, minibüs, panelvan, otobüs, kamyon, kamyonet ve çekici olmasına bakılmaksızın 'arazi taşıtı' olarak kabul edildiği ve bu suretle vergilendirildiği, bu düzenlemenin yasayla getirilen diğer bütün tanımları ve tarife

ayrımını yok saydığı, bir kamyonet için ödenecek vergi 709 TL iken aynı marka, model ve yaştaki kamyonetin bütün tekerlerinin motordan güç alması halinde bu aracın arazi taşıtı sayılarak 11.845 TL vergiye tabi tutulduğu, motorlu taşıt vergisinin bir servet vergisi niteliğinde olduğu, ekonomik anlamda servetin vergilendirilmesinde servetin değerini aşan bir ölçünün hukuk devleti ilkesine, mali güce göre vergilendirilme ilkesine ve eşitlik ilkesine uygun olmayacağı, bu nedenle itiraz konusu kuralların Anayasa'nın 2., 10., 11. ve 73. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun 'Tanımlar' başlıklı 2. maddesinde, bu Kanun'da kullanılan terimlerin taşıdığı anlamlar gösterilmiş ve itiraz konusu kuralla, karayollarında yolcu veya yük taşıyabilecek şekilde imal edilmiş olmakla beraber bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilen motorlu araçlar, arazi taşıtı olarak tanımlanmıştır.

Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan hukuk devletinin temel ilkelerinden biri 'belirlilik'tir. Bu ilkeye göre, yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuya yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olması, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesi gereklidir. Belirlilik ilkesi, bireylerin hukuksal güvenliğinin sağlanması bakımından da önem arz etmektedir.

İtiraz konusu kural ile yapılan 'arazi taşıtı' tanımı açık, net, anlaşılır ve nesnel olduğundan bu tanımda bir belirsizlik ve hukuk devleti ilkesine aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir.

Anayasa'nın 10., 11. ve 73. maddeleri ile ilgili olarak başvuru kararında ileri sürülen hususlar ise arazi taşıtlarının vergilendirilmesine yönelik olup, 'arazi taşıtı' tanımının yapıldığı itiraz konusu kuralla söz konusu maddelerin ilgisi görülmemiştir.

VI- YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN İNCELENMESİ

18.2.1963 günlü, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun, 25.12.2003 günlü, 5035 sayılı Kanun'un 21. maddesiyle değiştirilen 2. maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendine yönelik iptal istemi, 20.1.2011 günlü, E. 2009/65, K. 2011/24 sayılı kararla reddedildiğinden, bu bende ilişkin YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN REDDİNE, 20.1.2011 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

VII- SONUÇ

1- 7.5.2010 günlü, 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun uyarınca, 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile ilgili gerekli düzenlemeler yapılmadan, Mahkeme'nin çalışıp çalışamayacağına ilişkin ön meselenin incelenmesi sonucunda; Mahkeme'nin çalışmasına bir engel bulunmadığına, Fulya KANTARCIOĞLU, Mehmet ERTEN, Fettah OTO, Zehra Ayla PERKTAŞ ile Celal Mümtaz AKINCI'nın, gerekçesi 2010/68 esas sayılı dosyada belirtilen karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA,

Esas Sayısı : 2009/65
Karar Sayısı : 2011/24

2- 18.2.1963 günlü, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nun, 25.12.2003 günlü, 5035 sayılı Kanun'un 21. maddesiyle değiştirilen 2. maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, OYBİRLİĞİYLE,

20.1.2011 gününde karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Haşim KILIÇ	Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Fulya KANTARCIOĞLU
Üye	Üye	Üye
Ahmet AKYALÇIN	Mehmet ERTEN	Fettah OTO
Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Serruh KALELİ	Zehra Ayla PERKTAŞ
Üye	Üye	Üye
Recep KÖMÜRCÜ	Alparslan ALTAN	Burhan ÜSTÜN

Esas Sayısı : 2009/65
Karar Sayısı : 2011/24

Üye

Nuri NECİPOĞLU

Üye

Hicabi DURSUN

Üye

Celal Mümtaz AKINCI